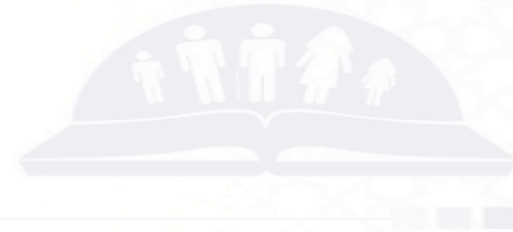

دانشگاه علوم پزشکی بابل

خدایا شروع سخن نام توست وجودم به هر لحظه آرام توست

دانشگاه علوم پزشکی بابل

بررسی میزان گرایش به مطالعه منابع مذهبی مطالعه موردی در شهرستان ارومیه

موسی یمین فیروز

استادیار دانشکده پزشکی

زهرا کریم‌خانی

مسئول اداره کتابخانه های عمومی شهرستان ارومیه

۱۳۹۶ مهر ۲۰-۱۹

2017Oct 11-12

سر تیتر مباحث

مقدمه

بیان مسأله

اهداف پژوهش

یافته‌های پژوهش

بحث و نتیجه‌گیری

ترویج فرهنگ کتاب و کتابخوانی و تشویق و ترغیب مردم به مطالعه کتب دینی و قرآنی:

❖ افزایش سطح آگاهی و بصیرت مردم،

❖ حل معضلات اجتماعی و

❖ رفع شبهات ایجاد شده از سوی فرق ضاله،

❖ جلوگیری از آسیب‌پذیری دینی،

❖ مبارزه با تهاجم فرهنگی،

❖ رسیدن به سعادت دنیا و آخرت و

❖ اصلاح جامعه در تمامی عرصه‌ها

کتابخانه‌های عمومی کشور، به عنوان یکی از مراکز و نهادهای مهم فرهنگی، می‌تواند بیشترین نقش را در ترویج فرهنگ مطالعه ایفاء نمایند.

هدف پژوهش

هدف کلی:

❖ تعیین میزان گرایش به مطالعه منابع مذهبی در کتابخانه‌های عمومی شهرستان ارومیه

هدف فرعی:

❖ تعیین سرانه مطالعه منابع مذهبی در بین اعضای کتابخانه (روستایی و شهری)

❖ مقایسه میزان مطالعه منابع مذهبی در جامعه روستایی و شهری

❖ تعیین رده‌های موضوعی که بیشترین مطالعات در آن حوزه صورت می‌گیرد

❖ مقایسه میزان مطالعه منابع مذهبی در سه گروه سنی کودکان و نوجوانان، بزرگسالان و سالمندان

❖ و ...

جامعه آماری

۱۳ کتابخانه عمومی (۴ کتابخانه روستایی و ۹ کتابخانه شهری)

کل منابع موجود: ۳۲۱۷۲۳

تعداد منابع مذهبی: ۴۸۹۲۷ نسخه

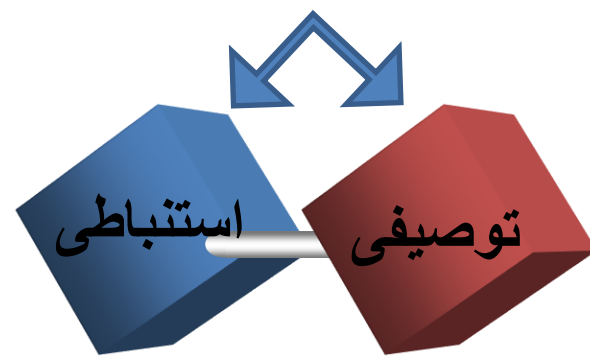
تعداد کل اعضای کتابخانه: ۱۸۸۱۶ نفر

۱۰۱۰۳ نفر زن و

۸۷۱۳ نفر مرد

و توصیفی- تحلیلی
بر اساس سیاهه و ارسی
محقق ساخته

تی مستقل
تحلیل واریانس

فراوانی
درصد فراوانی
میانگین
انحراف معیار

یافته ها

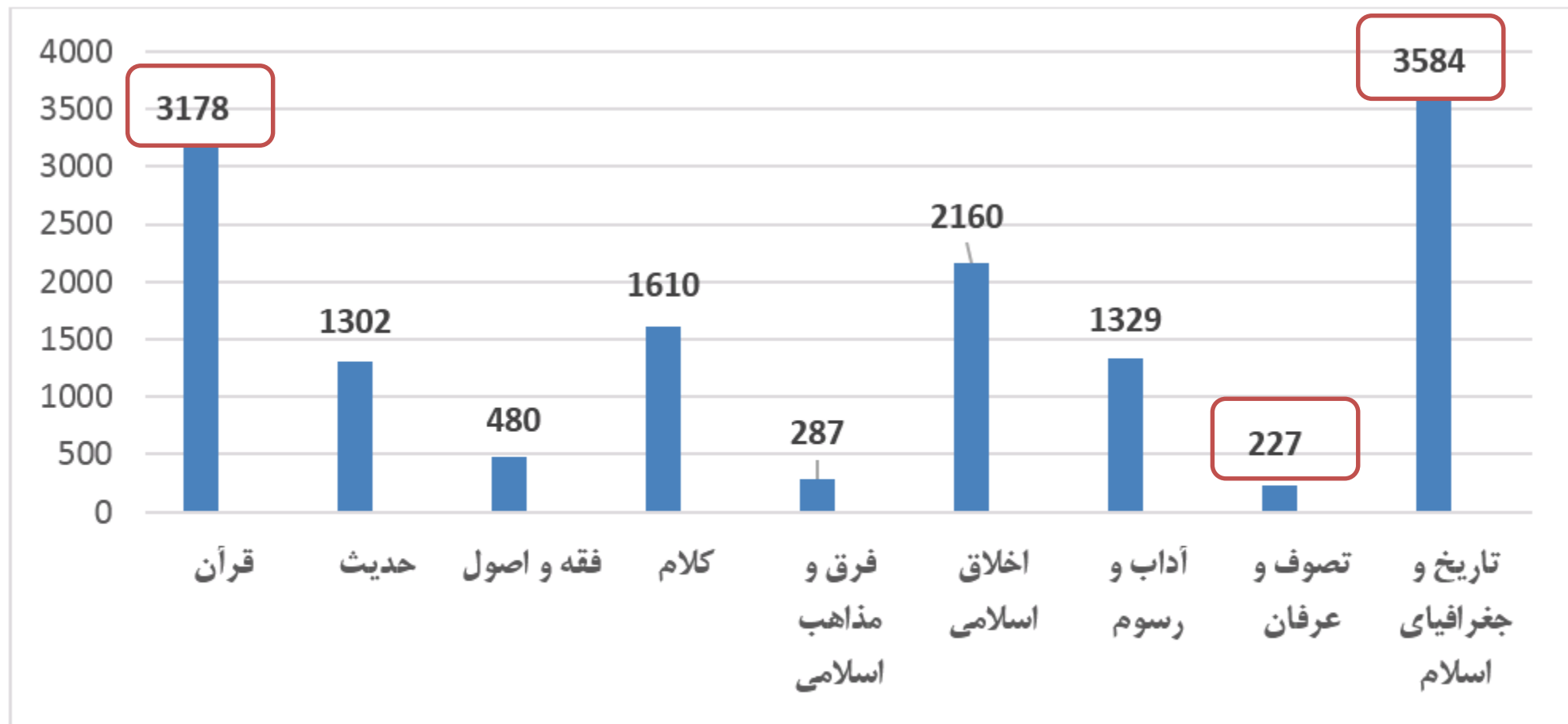
جدول ۱. مقایسه سرانه مطالعه در کتابخانه های عمومی شهری و روستایی

P-Value	میانگین و انحراف معیار	تعداد	نوع کتابخانه	نوع سرانه مطالعه
۰/۸۹	۰/۸۷ ± ۰/۴۷	۹	شهری	سرانه مطالعه منابع مذهبی
	۰/۹۰ ± ۰/۲۹	۴	روستایی	
۰/۳۶	۸/۲۹ ± ۳/۷۴	۹	شهری	سرانه مطالعه منابع غیر مذهبی
	۶/۷۳ ± ۲/۱۵	۴	روستایی	
۰/۵۱	۹/۱۶ ± ۴/۱۵	۹	شهری	سرانه کل مطالعه
	۷/۶۴ ± ۲/۳۶	۴	روستایی	
۰/۸۴	۰/۷۹ ± ۰/۵۲	۹	شهری	سرانه مطالعه مذهبی مردان
	۰/۷۴ ± ۰/۳۲	۴	روستایی	
۰/۸۹	۱/۲۲ ± ۱/۲۰	۹	شهری	سرانه مطالعه مذهبی زنان
	۱/۱۴ ± ۰/۳۸	۴	روستایی	

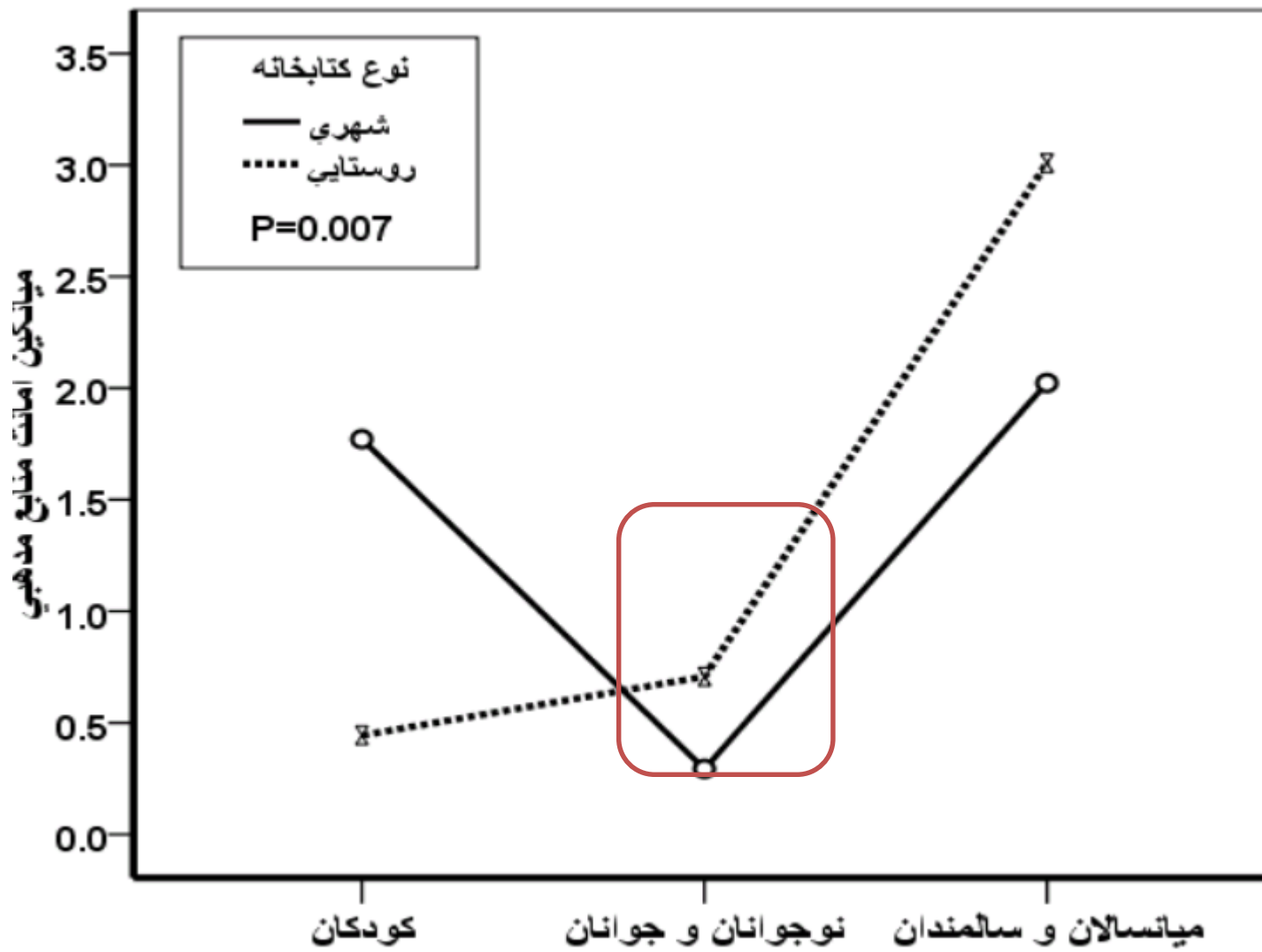
آزمون آماری T نشان داد که تفاوت معناداری بین میزان مطالعه منابع مذهبی و غیر مذهبی وجود دارد. یعنی میزان مطالعه منابع غیر مذهبی در کتابخانه های مورد بررسی به مراتب بیشتر از منابع مذهبی بوده است (P= 0.001).

جدول ۴. مقایسه سرانه مطالعه منابع مذهبی در سه گروه مورد بررسی در کتابخانه های روستایی و شهری

P-Value	میانگین کل	مانگین و انحراف معیار	نوع کتابخانه	گروه های مورد بررسی
۰/۰۰۷	۱/۳۶	۱/۷۷ ± ۱/۶۱	شهری	کودکان
		۰/۴۴ ± ۰/۲۱	روستایی	
	۰/۴۲	۰/۲۹ ± ۰/۲۴	شهری	نوجوانان و جوانان
		۰/۷۰ ± ۰/۵۱	روستایی	
	۲/۳۲	۲/۰۲ ± ۱/۶۲	شهری	میانسال و بزرگسالان
			۳ ± ۲/۶۲	

نمودار ۱. وضعیت امانت کتابهای مذهبی در حوزه های مختلف موضوعی

نمودار ۲. مقایسه میانگین امانت منابع مذهبی در کتابخانه های عمومی شهری و روستایی به تفکیک گروه سنی

1

میزان گرایش به مطالعه منابع مذهبی در مقایسه با منابع غیر مذهبی بسیار پایین است که شاید یکی از دلایل اصلی آن، افزایش میزان استفاده افراد از اینترنت و فضاهای مجازی باشد.

2

نتایج حاصل از بررسی میزان مطالعه منابع مذهبی در کتابخانه‌های شهری و روستایی بیانگر آن است که گرایش روستاییان به مطالعه منابع مذهبی کمی بیشتر از شهرنشینان است.

3

میزان مطالعه منابع مذهبی در بین جوانان و نوجوانان در مقایسه با دو گروه کودکان و بزرگسالان بسیار پایین است.

پیشنهادات

همکاری و تعامل کتابخانه های عمومی با مدارس و مربیان دینی و پرورشی جهت آشنایی دانش آموزان با کتابخانه و هدایت آن ها به کتابخانه

اطلاع رسانی عناوین کتب مذهبی موجود در کتابخانه ها در مناسبت های مختلف از طریق شبکه های اجتماعی (کانال تلگرام، اینستاگرام و ...) و وبلاگ کتابخانه ها

تهیه لیست کتب مذهبی که تازه به کتابخانه ها رسیده اند

همکاری کتابخانه ها با مساجد جهت معرفی کتاب مذهبی در نماز جمعه و نمازهای جماعت و معرفی کتابخانه های نزدیک به مساجد به نمازگزاران

برگزاری برنامه های فرهنگی مثل نشست های کتابخوان، حلقه مطالعاتی، نقد و بررسی کتاب با محوریت کتب مذهبی و با حضور نویسندگان برای نوجوانان و بزرگسالان

نمایش کتب مذهبی موجود در کتابخانه به مناسبت های مختلف

با سپاس از توجه شما

E-Mail: yaminfirooz@gmail.com